

13 ØKONOMI

Sentrumsallianse vil ha en helhetlig skatte- og avgiftspolitik, en skattepolitikk som er til samfunnets beste og som sikrer velferdsstaten. Et viktig element er at skattesystemet er stabilt, langsiktig og forutsigbar. Stabile rammebetingelser er en forutsetning for en positiv næringsutvikling. For å oppnå dette må også skattesystemet være internasjonalt konkurransedyktig.

Vi vil innføre ordningen med borgerlønn. Borgerlønn vil være en ubyråkratisk og respektfull måte å møte de som trenger det offentlige hjelp samtidig som det vil frigjøre offentlige ressurser til å følge opp hvert enkelt menneske individuelt.

Sentrumsalliansen ønsker å fylle en innovasjonspolitik med konkret innhold gjennom høy bevissthet om hva som kan påvirke og utløse innovasjon. Ved siden av forskning vil Sentrumsalliansen arbeide for bedre vilkår for små og mellomstore bedriftene.

Vi lever i et moderne, høyteknologisk og internasjonalt orientert samfunn. Vi er rike på naturressurser, har kompetent arbeidskraft, stabile samfunnsforhold, høyt velferdsnivå og store finansielle ressurser Den økonomiske krisen som nå utvikler seg internasjonalt vil stille store krav til norsk økonomisk politikk. Vi har større økonomisk evne til å håndtere disse utfordringene enn de fleste andre. Hovedmålene i den økonomiske politikken kan bare nås gjennom et positivt samspill mellom privat og offentlig sektor i en blandingsøkonomi. Finanskrisen viser betydningen av klare regler og reguleringer i markedet nasjonalt og internasjonalt, og betydningen av at myndighetene fører kontroll og tilsyn med at regelverket etterlevs. Det må utvikles et sterkere og mer forpliktende internasjonalt samarbeid om regelverk og tilsyn i framtiden. Sentrumsalliansen ønsker en ansvarlig økonomisk politikk med en skattepolitikk basert på forutsigbarhet og langsiktighet i virkemidler, rammevilkår og

langsiktige gode rammebetingelser for næringslivet, et moderat skattenivå i Norge og en god balanse mellom statens inntekter og utgifter.

13.1 SKATTER OG AVGIFTER

Skatter og avgifter utgjør størstedelen av statens, kommunenes og fylkeskommunenes inntekter. Inntektene brukes til å finansiere offentlige oppgaver som helsetjenester, drift av sykehus, utdanning, samferdsel og miljø.

Landets velferd er avhengig av de inntekter som vi eier. Bedriftenes verdiskaping er en vesentlig forutsetning for velferd og velstand. Gjennom et godt politisk system kan vi skape gode rammer slik at verdiskapingen blir optimal. På grunn av de globale omstillinger må vi være robuste og ha en sunnere finanspolitikk og et bedre samspill mellom offentlig og privat sektor. Vi må skape ny økonomisk modell, slik at mer skaperkraft utløses og våre offentlige og private tilbud blir enda bedre enn i dag.

Sentrumsalliansen vil ha et rettferdig fordelt - og et forutsigbart skattesystem som gir balanse mellom offentlig produserte velferdstjenester og næringslivets verdiskaping. Vi vil arbeide for et skattesystem som kan tilpasse den internasjonale utviklingen.

Samfunnet henter inn skatt for å finansiere velferd og fellesskapsløsninger til hele befolkningen. Sentrumsalliansen ønsker et stabilt skatte- og avgiftssystem som belønner miljøvennlig atferd, og som har en god fordelingsprofil. Samtidig må skatte- og avgiftssystemet gi gode vilkår for verdiskaping over hele landet, og stimulere til deltagelse i arbeidslivet.

Skatter skal utformes slik at de utjevner inntektsforskjeller og oppmuntrer til at mennesker tar ansvar for egen økonomisk utvikling og egen sparing, samt nyskaping og gründervirksomhet. De neste tiårene står Norge overfor betydelige samfunnsøkonomiske utfordringer, til tross for en voksende petroleumsformue. Dette skyldes spesielt økende folketrygddutgifter knyttet til pensjoner. Dette gjør at det i framtiden er viktig å ha innarbeidet et godt og rettferdig skattegrunnlag, slik at finansieringen av offentlige velferdsgoder ikke undergraves.

Det er riktig å avgiftsbelegge miljøskadelige og helseskadelig aktivitet høyt. Avgiftspolitikken skal også brukes til å bygge opp under helsepolitiske mål. Sentrumsalliansen ønsker en opprydding i gebyrpolitikken slik at gebyrer baseres på selvkostprinsippet. Det bør foretas en gjennomgang av statlige gebyrer og avgifter rettet mot næringslivet. Sentrumsalliansen vil arbeide for å fjerne revisjonsplikten for små selskaper. Vi ønsker et skatte- og avgiftssystem som stimulerer til nyskaping, arbeid og mer miljøtilpasset atferd.

Formuesskatten er en betydelig belastning for næringslivet, spesielt for nystartede bedrifter. I tider med økonomisk uro er det viktig at bedrifter har bygget opp egenkapital. Sentrumsalliansen vil arbeide for at formuesskatten fjernes. Arveavgiften rammer ofte urettferdig, det triste med dagens arveavgiftssatser er at mange ikke har råd til å overta en eiendom eller en bedrift som har vært i familiens eie i generasjoner. Dette vil Sentrumsalliansen endre til å gjøre til en mulighet.

13.2 FINANS

Sentrumsalliansen mener at det er viktig med en ansvarlig og fornuftig bruk av norske oljepenger og vil derfor følge de retningslinjer for handlingsregelen som Stortinget har vedtatt. En ansvarlig finanspolitikk er viktig av flere grunner. For det første er det viktig i et generasjonsperspektiv. Oljepengene våre skal først og fremst sikre pensjonsforpliktelsene for kommende generasjoner. For det andre er en ansvarlig og nøktern finanspolitikk nødvendig for å dempe press i økonomien og for å holde renten nede. Lav rente er viktig

både for å omfordele og for å bidra til økt investeringsvilje i norske bedrifter og arbeidsplasser. For det tredje er en ansvarlig finanspolitikk viktig for konkurranseutsatt industri.

Finansmarkedene og finansinstitusjonene utgjør en viktig infrastruktur for økonomien, og er viktig for at sparemidler effektivt kan bli kanalisert til investeringer. Den internasjonale finanskrisen har bekreftet at markedet ikke kan styre seg selv. Det er nødvendig med politisk styring gjennom reguleringer som kan forebygge kriser, og som kan sikre tillit, demokratisk innsyn og forbrukerinteresser. Pensjonsfondets forvaltning av fellesskapets midler mener Sentrumsalliansen fortsatt skal skje med sikte på å oppnå høyest mulig avkastning innenfor moderat risiko. I tillegg til å ta markedshensyn må investeringene ta etiske hensyn. Statens pensjonsfond – Innland er en viktig kilde for kapitaltilgang til norsk næringsliv. Fondet må forvaltes i et langsiktig perspektiv med sikte på stabil tilgang på kapital.

Med vår forvaltning av oljeformuen og et livskraftig næringsliv har Norge stor handlefrihet i finanspolitikken. Privat forbruk har vokst langt raskere enn offentlig forbruk de siste årene. Vi vil sikre offentlig eierskap og kontroll av vei, kraftlinjer, vannkraft, vann, kloakk, jernbanenett og ta tilbake fellesskapsstyringen av fysisk infrastruktur i tele- og kommunikasjonsnettet.

Sentrumsalliansen vil:

- Fjerne formuesskatten og arveavgiften.
- Styrke ordningen med Boligsparing for ungdom (BSU)
- Styrke skattefordelen ved privat pensjonssparing.
- Redusere dokumentavgiften
- Ikke gi næringslivet gratis utslippskvoter av CO2.
- Øke innovasjonsstøtten til prototypen av nye klima- og miljøvennlige produkter.
- Doble skattefradraget for gaver til frivillige formål.
- Øke grensene for lønnsplikt og arbeidsgiveravgiftsplikt for frivillige organisasjoner.
- Innføre momsfristak for frivillig sektor gjennom en momsrefusjonsordning.
- Forbedre fradragordningene for ekstraordinære utgifter til tannbehandling.
- Styrke arbeidet for å hindre svart økonomi og skatteunndragelser både nasjonalt og internasjonalt.
- Arbeide internasjonalt mot skattekonkurranse.
- Heve frikortgrensen for skatt.
- Innføre short-register i Norge på lik linje med flere andre land i Europa.
- Miljødeleggende virksomhet og utnyttelsen av ikke fornybare naturressurser beskattes hardere, mens menneskers arbeid skal beskattes lavere.
- Styrke fellesskapsordninger som Husbanken og Statens lånekasse for utdanning.
- Føre en økonomisk politikk som stimulerer til høyest mulig yrkesdeltakelse.
- Arbeide for å opprettholde uavhengige og konkurrerende offentlige fagøkonomiske miljøer av hensyn til den offentlige debatten om den økonomiske politikken.
- Rydde opp i et uoversiktlig skatte-, avgifts-, og gebyrsystem. Vi vil ha et enklere avgiftssystem der man avgiftslegger det man vil ha mindre av og belønner det man vil ha mer av.